

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

EEN ZELDZAAM GEVAL VAN ZWARE, ACUTE, BRONCHO-PNEUMONISCHE, VERSCHIJNSELEN NA HET INADEMEN VAN ACETYLEENGAS.

Naar aanleiding van de mededeeling van collega PEUTZ zou ik het volgende willen opmerken.

In de jaarverslagen van de Arbeidsinspectie over 1917, 1925 en 1930 zijn soortgelijke gevallen beschreven en in het verslag over 1937, dat juist ter perse is gegaan, wordt in verband met eenige voorgekomen gevallen uitvoeriger hierbij stil gestaan. Wanneer men de literatuur op dit gebied volgt, krijgt men niet den indruk, dat zij zeldzaam zijn.

De oorzaak wordt echter niet, zooals collega PEUTZ o.a. doet, gezocht in het acetylene gas zelf, waarvan wel de narcotische werking bekend is, doch niet, dat het verschijnselen geeft, als door hem beschreven.

Niet in alle gevallen is de aetiologie dezer aandoeningen, die gewoonlijk in kleine ruimten ontstaan, met zekerheid vast te stellen. Er zijn waarschijnlijk verschillende mogelijkheden, afhankelijk van de verontreinigingen van het gebruikte carbid, den aard van het werk, dat met de zuurstof-acetylene vlam wordt verricht en de omstandigheden, waaronder gewerkt wordt.

Steeds meer echter meent men, dat stikstof-zuurstofverbindingen (en vooral het NO₂), die bij de hooge temperatuur in de vlam worden gevormd uit de dampkringslucht, hier een belangrijke beteekenis hebben. De longverschijnselen, waarbij het longoedeem sterk op den voorgrond treedt, vinden hiermee een ongedwongen verklaring. Inderdaad kan een snelle resorptie na het inademen van nitreuse dampen binnen korten tijd tot stand komen.

In het onderschrift onder fig. 1 en 2 is abusievelijk gezet: „calciumcarbijd” inhalatie.

Den Haag, 25 April 1938.

P. A. VAN LUIJT.

MENSTRUATIE-ACHTIGE BLOEDING BIJ HET KONIJN.

Antwoord aan coll. TEN BERGE.

Ik zou een slechte leerling van MAGNUS en KOUWER zijn, indien ik niet wist, dat men de uitkomsten, verkregen met proeven op dieren, niet zoo maar op den mensch mag overdragen. Dit neemt niet weg, dat zonder deze proeven op dieren TEN BERGE geen gelegenheid gehad zou hebben zijn klinische ervaring op endocrinologisch gebied te verzamelen! Zonder deze proeven zou hij nog evenzeer in het duister tasten als vóór 1924. Ook heb ik niet gewaarschuwd tegen het gebruik van de biopsy-curette (die evenzeer tot mijn armamentarium behoort), maar tegen een al te zeker bouwen op de met dit nog nieuwe instrument verkregen gegevens. Amsterdam, 2 Mei 1938.

I. A. WIJSENBECK.

IS HERHAALD DOORLICHTEN EN ZIJN HERHAALDE RÖNTGENPHOTO'S ONSCHADELIJK?

Collega MORTIER HIJMANS antwoordt hierop: „Onschadelijk, want wij hebben bij duizenden van deze bewerkingen nooit schadelijkheid gezien”. Dit antwoord heb ik voorspeld, doch het overtuigt mij niet, want de röntgenoloog krijgt eventueel schade niet te zien, doch wel, *na jaren*, de internist, de endocrinoloog, de huisarts, of de neuroloog, en het zal niet bij hen opkomen de schade in verband te brengen met het röntgenen. Zoo zijn er Zuid-Amerikaansche Indianenstammen, die nu nog het verband tusschen bevruchting en bevalling niet beseffen. Zou niet ieder van ons, tot voor kort, bereid zijn geweest een dergelijke verklaring af te

leggen omtrent de onschadelijkheid van pyramidon, prontosil, kinine of pokken-enting? Bij de laatste is de kans op schade niet grooter dan 1 op 4000 op zijn hoogst en dit is voldoende geweest om een half volk in beweging te brengen. Bovendien heb ik gesproken van *herhaald* röntgenen, en er aan herinnerd, dat dit tegenwoordig veelvuldig wordt *opgedrongen* en dat daarbij *cumulatieve* werking is te verwachten, in twee vormen, langzame, late (zie boven) en acutere, die collega MORTIER HIJMANS niet ziet. Nu, ik dan wel.

Röntgenen kan de laatste druppel zijn, die één labiel evenwicht doet omslaan. Daarom zou ik allen geneeskundigen, die acute verergeringen waarnemen, op opmerkelijke wijze aansluitend aan doorlichting of Röntgenphoto (als zoodanig zijn genoemd: haemoptoë, manifest worden van pleuritis of andere verergeringen van een chronisch proces, barsten van een aneurysma, colieklpijnen bij steen door acute slijmvlieshyperaemie met zwelling) willen vragen, deze gevallen te publiceren.

De late, langzame schade is alleen door zeer langdurige waarneming en vergelijking vast te stellen.

den Dolder, 2 Mei.

A. STÄRCKE.

De gedachtenwisseling is thans gesloten. — Red.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **Eenige cijfers over een groot geneeskundig weekblad.** Het *Supplement van The Brit. med. Journ.* van 23 April deelt mede, dat het *Journal* in 1937 gemiddeld per week 72.62 bladzijden aan tekst en 67.9 bladzijden aan advertenties heeft bevat. En dat bladzijden van twee kolommen! De uitgaven hadden 81.958 P.St. bedragen, maar de winst op de advertenties, den verkoop van losse nummers en afdrucken was gestegen tot 66.971 P.St., zoodat de abonnementen zeker ruimschoots het nog ontbrekende hebben aangevuld.

De British Medical Association geeft niet alleen dit *Journal* uit, maar ook de *Archives of Disease in Childhood* en het *Journ. of Neurology and Psychiatry*.

SANTIAGO (CHILI.)—Moorddadige wraak op geneeskundigen.

Een man te Santiago, die zijn vrouw had verloren en meende, dit aan de behandelende geneeskundigen te moeten wijten, heeft wraak genomen op een aantal artsen, door hun een monster gecondenseerde melk toe te zenden, dat hij had weten te verontreinigen, en hen in een gedrukte circulaire — schijnbaar van de melkfabriek afkomstig — uit te noodigen, het te beproeven. Acht van deze artsen zijn bezweken; een, een chirurg, is, na een tijdperk van hevige koorts, hersteld. De politie wist den dader te ontdekken (*Policlinico*, 25 April).

CHINA. — **Het dijbeen van den Peking-mensch.** *Bruxelles-Médical*, van 24 April deelt mede, dat Japansche geleerden meenen, erin geslaagd zijn, het dijbeen te ontdekken, dat aan den Pekingmensch heeft toebehoord, en zoo zou te Tsjaou Ku Tsjen het geheele been van dezen belangwekkenden voorvader zijn gevonden. Het dijbeen schijnt van den romp te zijn gescheiden door middel van een ijzeren bijl, en daarmede ook in de lengte te zijn gespleten. Dit zou bevestigen de veronderstelling van prof. FRANZ WIEDLEREICH van het ROCKEFELLER-instituut, dat de tijdgenooten van den Peking-mensch zich voedden met het beenmerg van menschen.

Wat zullen de geleerden van het jaar 12000 wel veronderstellen omtrent de tafelgewoonten onzer tijdgenooten, als zij in hetzelfde China de beenderen vinden van de honderdduizenden, die er in deze jaren verpletterd zijn!

PARIJS. — **Hartlijdersbond.** Onder leiding van prof. LIAN heeft zich een „Association amicale des Cardiaques” gevormd. Deze belast zich met het verschaffen en organiseeren van hulp, het inrichten van herstellingsoorden en